

керує рухом міха.

Тому в складі основних прийомів гри фігурують поняття, що reprезентують сферу пальцевої і міхо-пальцевої артикуляції.

У теорії музичної артикуляції склалася методика систематизації специфічних прийомів гри. Відповідно до загальної для всіх музичних інструментів типології «виділяються сім класифікаційних груп прийомів: 1) темброві, 2) частотно-темброві, 3) гучносно-темброві, 4) тоново-шумові, 5) шумові, 6) висотні, 7) комбіновані.

Підводячи підсумок випевикладеного, можна зробити висновок, що баян володіє найширшими можливостями у використанні і застосуванні артикуляційних прийомів, що в свою чергу може надати серйозний імпульс для педагогів-баяністів у пошуку нових і вдосконалення вже розроблених методів артикуляції на баяні.

Олександра Галаган,

студентка 2 курсу магістратури

Факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв
Наук. керівник: **П. Б. Косенко**, к.пед.н., доцент (БДПУ)

ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬО-ОБРАЗНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Оскільки мистецтво відтворює світ емоційно-чуттєво, в усьому багатстві краси дійсності і виражається в образах, то процес осягнення художніх образів, створення власних художніх образів неможливий без розвиненого у дитини художньо-образного мислення. Особливої уваги заслуговує питання розроблення педагогічних умов розвитку художньо-образного мислення молодших школярів у навчально-виховній під час вивчення мистецьких дисциплін, зокрема музичного мистецтва.

У педагогічних дослідженнях, які прямо чи опосередковано мали відношення до формування художньо-образного мислення накопичено певний обсяг наукового матеріалу. Аналіз цих досліджень показує як змінювалися підходи вчених залежно від розуміння природи художньо-образного мислення. Новий методологічний підхід до проблем художньо-образного мислення пов'язаний з дослідженнями О.Костюка, Л.Мазеля, В.Медушевського, Е.Назайкінського, С.Рашпопорта.

Мета нашого дослідження – розглянути особливості формування художньо-образного мислення молодших школярів на уроках музики.

Розвиток образного мислення у дітей передбачає як мінімум, дві найважливіші умови: бачити (уявляти) цілість раніше ніж складові окремі частини та подумки, виділяючи певну функцію одного предмету, вміти переносити її на інший; об'єднувати найрізноманітніші предмети і явища в єдиний смисловий вузол (оперувати, мислити образами-уявленнями) [1].

Усвідомивши значення образного мислення і уяви та необхідність розвитку цих здібностей дитини, деякі вчені спрямували свою увагу на вивчення уяви та етапів її формування у дітей. Так Л.Шрагіна, позначає наступні три етапи: на першому етапі розвитку образного мислення є

необхідною така організація предметної діяльності дитини, яка б дозволяла їй придумувати і уявляти (мислити певними образами). На другому етапі крім попередніх ознак додається власний досвід дитини. На третьому етапі спостерігається наявність у дитини власної внутрішньої ролі або позиції, яка позуває самостійно планувати предметні відносини надавати їм певного смислу.

Перед вчителем виникає завдання забезпечити можливість використання законів творчості для розвитку образного мислення дітей, для удосконалення змісту та мотивів навчання [2;3]:

1. Стимулювати пізнавальну активність, виявлення чогось нового в звичайному, тобто створювати ситуації для дослідницько-попукової активності, в основі якої лежить відчуття проблематичності та протиріч.
2. Стимулювати самостійну постановку питань і проблем, тобто усвідомлення і засвоєння матеріалу через питання.
3. Сприяти виявленню скритих і явно невидимих, незданих зв'язків між предметами і явищами, розглядати проблеми з різних точок зору і на цій основі вводити принципи міждисциплінарного підходу.
4. Формувати вміння прогнозувати можливі наслідки прийнятих рішень.
5. Висвітлювати навчальні теми, як вправи на активізацію уяви.
6. Формувати усвідомлену мислину діяльність, реалізовану в стратегіях мислення.
7. Створювати в класі обстановку непрагматичності, коли в ієрархії структури цінностей основною цінністю є людина. Виходячи з того, що творення чогось нового (будь то ідея, об'єкт, спосіб дії), здійснюється такими базовими стратегіями мислення як комбінування, аналогізування, виявлення нових зв'язків, перенос функції одного об'єкту на інший, – методичні прийоми, основані на цих стратегіях опрацьовані і широко використовуються.

В практиці художнього виховання широко використовується можливість самовираження почуттів через зорові, слухові, моторні образи. При побудові таких образів спостерігається постійний перехід від емоціонально-зорових образів в слухові, моторні і назад, без чого неможливо вирішення будь-яких творчих завдань, які вимагають створення образу.

Художні образи, які формуються засобами літератури, музики, живопису, також завжди поліфункціональні.

Урок музики є дуже специфічним уроком, на якому вчитель має можливість через художні образи впливати на глибинну сферу почуттів своїх вихованців і в такий спосіб пробуджувати їхні симпатії чи антипатії, впливати на їхні погляди та переконання. Саме ці унікальні можливості уроку музики дають підставу розглядати його значення у формуванні художньо-образного мислення дітей.

ЛІТЕРАТУРА

1. Раппопорт С.Х. Художественное мышление и художественный образ / С.Х.Раппопорт //Эстетические зарисовки: вип. 2, – М., 1973. – С. 45-84.
2. Шрагіна Л.І. Логіка уяви: навч. Посібник / Л.І.Шрагіна – Одеса: Поліс, – 1995. – 111с.

Бердянський державний педагогічний університет

3. Якиманская И.С. Возрастные и индивидуальные особенности образного мышления учеников / И.С.Якиманская. – М. : Педагогика, 1989. – 204 с.

Декастро Валерія,
студентка І курсу II (магістерського)
рівня вищої освіти

факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв
Наук. керівник: **В. В. Бурназова**, к.пед.н., доцент (БДПУ)

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ПОЗНАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З МОЛОДДЮ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

Актуальність. Новий погляд на освіту її на місці людини в соціумі – головні світові ознаки інноваційного розвитку будь-якого суспільства. За наших днів освіта набуває характеристик загальності, доступності, рівності у високо розвинутих країнах. Базис освітньої інклюзії (від англ. *inclusion* – включення) має глибоке концептуальне коріння, відображене у теоріях соціальної справедливості, прав людини, соціальних систем щодо розвитку особистості, соціального конструктивізму, структуралізму; ідеях інформаційного суспільства й соціальної критики. Відповідно до зазначених теорій та ідей освіта розглядається як суспільне благо, що потребує надання всім рівних можливостей у доступі до цієї соціальної цінності.

Ступінь досліджуваності проблеми. Проблема інтеграції осіб з обмеженими функціональними можливостями засобами освіти та можливості доступу їх до освіти, у тому числі вищої, досліджувалася у працях Ф. Амстронга, О. Беззалько, Г. Беккера, Дж. Девіса, В. Ільїна, Х. Кербо, А. Колупаєвої, Е. Мартинова, В. Синьова, П. Таланчука, Е. Тарасенка, Н. Шаповала, О. Ярської-Смірнової та інших. Учені (І. Зверева, Ю. Богінська, Н. Головко, О. Купреєва, Л. Шпіцина, І. Лопшакова, М. Тавакалова, І. Цимбалюк та інші) аналізують різні аспекти інтеграції осіб з обмеженими функціональними можливостями в освітнє середовище вищої школи: соціальний, психолого-педагогічний супровід та допомога таким особам у процесі освіти. Особливості взаємовідносин між здоровими студентами та студентами з обмеженими функціональними можливостями вивчали Т. Добропольська, Т. Комар, Н.Мірошниченко Н. Шабаліна та інші. Соціальні, психологічні, педагогічні умови інтегрування інвалідів у суспільство, дослідження різних форм інтегрованого навчання й виховання з проведеним глибокого аналізу співвідношення корекційної й освітньої систем досліджували В. Вельгус, В. Виноградов, Л. Волкова, Л. Носкова. Проте, меншою мірою у працях вчених розкривається проблема інтеграції студентів з обмеженими можливостями у навчально-виховне середовище вищого навчального закладу [1].

Мета і методи дослідження. На основі вивчення педагогічної, мистецтвознавчої та спеціальної літератури, обґрунтувати та експериментально перевірити інноваційні методи познавчальної роботи з молоддю з особливими потребами в умовах інклюзивного освітнього